

Paulus' roeping

**het evangelie van de voorhuid en
het evangelie van de besnijdenis**

Paulus vs de twaalf

1. apostel van de natiën	↔	apostelen van Israël
2. geboren buiten het land	↔	geboren in het land
3. geroepen buiten het land	↔	geroepen in het land
4. door de opgewekte Christus	↔	door Jezus op aarde
5. vanuit de hemel	↔	op aarde (naar het vlees)
6. evangelie van de voorhuid	↔	evangelie van de besnijdenis
7. gericht op de natiën	↔	gericht op Israël
8. rechtvaardiging buiten de wet	↔	“ijveraars van de wet”
9. ontvanger van het geheimenis	↔	verkondigers van profetie
10. onafhankelijk van Jeruzalem	↔	centrum in Jeruzalem

- twee bedieningen, één Heer (1 Kor. 15:11)

Galaten 1

¹¹ Want ik maak jullie het evangelie bekend, broeders, dat door mij geëvangeliseerd wordt, dat het niet naar de mens is.

¹² Want ik ontving het ook niet van een mens, noch werd ik erin onderwezen, maar door openbaring van Jezus Christus.

¹³ Want jullie hebben gehoord van mijn gedrag, eens in het Jodendom, dat ik de ecclesia van God buitensporig vervolgde en haar te gronde richtte.

¹⁴ En ik vorderde in het Jodendom boven vele leeftijdsgenoten in mijn soort, des te meer ijveraar van de overleveringen van mijn voorvaders.

Galaten 1

¹⁵ Maar toen het God behaagde,
- die mij vanaf de moederschoot afgezonderd heeft
en mij geroepen door Zijn genade-

¹⁶ Zijn Zoon in mij te openbaren,
opdat ik Hem zou evangeliseren onder de natiën,
legde ik dit niet meteen voor aan vlees en bloed.

¹⁷ Ook ging ik niet op naar Jeruzalem naar hen,
die vóór mij apostelen waren,
maar ik vertrok naar Arabië,
en vandaar keerde ik weer terug naar Damascus.

Galaten 1

¹⁸ Vervolgens, na drie jaar, ging ik op naar Jeruzalem, om mijn geschiedenis aan Kefas te vertellen, en ik verbleef vijftien dagen bij hem.

¹⁹ En ik zag geen ander van de apostelen dan alleen Jakobus, de broer van de Heer.

²⁰ Zie wat ik aan jullie schrijf, voor het oog van God: ik lieg niet.

²¹ Vervolgens ging ik naar de streken van Syrië en van Cilicië.

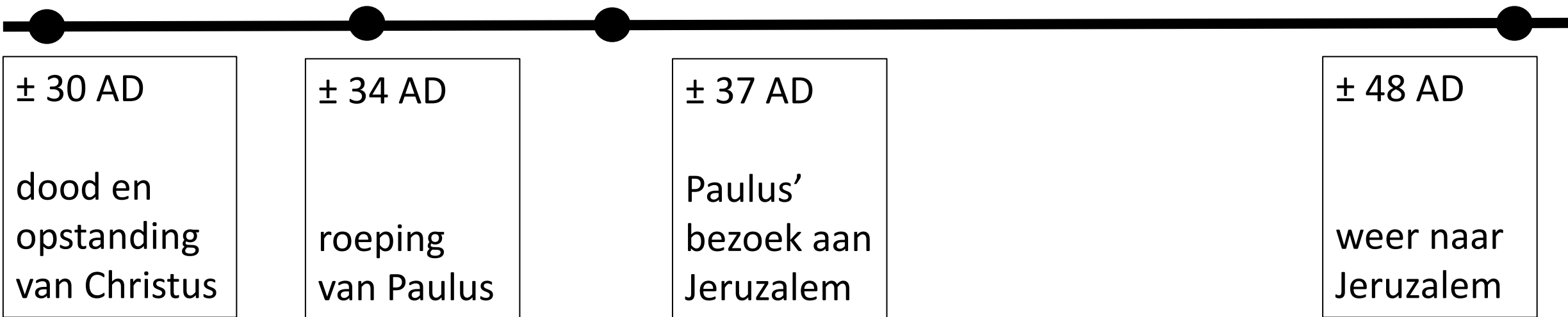
²² En ik was van aangezicht onbekend aan de ecclesia's van Judea, die in Christus zijn.

²³ Maar zij hoorden alleen dat hij, die ons eens vervolgde, nu het geloof evangeliseert dat hij eens te gronde richtte.

²⁴ En zij verheerlijkten God in mij.

Galaten 2

¹ Vervolgens ging ik na verloop van veertien jaar weer naar Jeruzalem, met Barnabas, en ik neem ook Titus mee;

epeita dia dekatessarOn etOn palin anebEn eis ierosoluma meta barnaba sumparalabOn kai titon
vervolgens door veertien jaren weer ik-ging-omhoog tot-in Jeruzalem met Barnabas met-mij-meenemende ook Titus

Galaten 2

¹ Vervolgens ging ik na verloop van veertien jaar weer naar Jeruzalem, met Barnabas, en ik neem ook Titus mee;

- pas na 14 jaar > zijn bediening bestond al voor officiële erkenning vanuit Jeruzalem
- “de apostelvergadering” in Jeruzalem (Handelingen 15)
- waar de kwestie werd besproken of de natiën zich ook moeten laten besnijden (Hand. 15:1)
- de naam van Titus komen we in het boek Handelingen niet tegen
- Titus was onbesneden (Gal.2:3)
- nam Paulus Titus mee als proef(proces)?

epeita dia dekatessarOn etOn palin anebEn eis ierosoluma meta barnaba sumparalabOn kai titon
vervolgens door veertien jaren weer ik-ging-omhoog tot-in Jeruzalem met Barnabas met-mij-meenemende ook Titus

Galaten 2

² En ik ging op, in overeenstemming met een openbaring.

- volgens Hand. 15:2 omdat Paulus en Barnabas “geordineerd” werden
- maar Paulus ging niet omdat mensen zeiden dat hij moest gaan
- God zelf had hem dat duidelijk gemaakt

anebEn de kata apokalupsin
-ik-ging-omhoog echter in-overeenstemming-met onthulling

Galaten 2

² ... En ik legde aan hen het evangelie voor,
dat ik onder de natiën proclameer...

- om hen mee te delen wat Christus Jezus aan Hem geopenbaard had
- geen verzoek om advies/goedkeuring
- “ik ging niet te rade met vlees en bloed” (1:16)
- Paulus’ evangelie ondervond tegenstand in Jeruzalem
- daarom legde hij het zijn evangelie voor aan hen in Jeruzalem

Galaten 2

² ... En ik legde aan hen het evangelie voor,
dat ik onder de natiën proclameer,

**Maar afzonderlijk aan hen, die in aanzien zijn,
opdat ik niet op de één of andere manier voor niets zou rennen of
gelopen heb.**

- aan een ieder die het wilde horen (Hand. 15:3-4; 12)
- maar aan de Twaalf afzonderlijk (Petrus, Jakobus en Johannes) > zij die in aanzien waren (vgl. 2:6)
- Paulus was niet uit op onenigheid, maar op erkenning van de Twaalf
- verdeeldheid zou een ramp zijn

Galaten 2

³ Maar zelfs Titus, die bij mij was, die een Griek is, werd niet gedwongen zich te laten besnijden.

- Titus als praktisch testgeval
- in Antiochië waren er uit Judea gekomen, die zeiden dat als je je niet liet besnijden, je niet gered kan worden (Hand. 15:1)
- ook onder de Galaten waren er Judaïsten, die zeiden dat men om rechtvaardig te leven, zich moest laten besnijden (Gal. 5:1-4)
- unaniem besluit: de natiën hoeven niet besneden te worden (Hand. 15:10-11; 19)

all oude titos ho sun emoi hellEn On EnagkasthE peritmEthEnai
maar zelfs-niet Titus de samen met-mij Griek |zijnde ¬(hij)-wordt-gedwongen ¬besneden-te-woorden

Galaten 2

⁴ Maar het was vanwege de onopgemerkt binnengebrachte valse-broeders, die binnen kwamen om onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, te bespieden, opdat zij ons tot slaaf zouden degraderen.

- Strong: binnengesmokkeld
- gelovigen uit de partij van de Farizeeën (Hand. 15:5) die kwamen controleren of de gelovigen uit de natiën besneden waren
- en: of de Joodse gelovigen onder hen wel “kosher” aten (Gal. 2:11-14)

dia	de	tous	pareisaktous			pseudadelphous	hoitines	pareisElthon				
vanwege	echter	de	onopgemerkt-binnengebrachte			pseudo-broeders	die ^e	-(zij)-waren-erbij-binnengekomen				
kataskopEsai		tEn	eleutherian	hEmOn	hEn	echomen	en	christO	iEsou	hina	hEmas	katadoulOsousin
-om-te-bespioneren		de	vrijheid	van-ons	die	wij-hebben	in	Christus	Jezus	opdat	ons	zij-tot-slaaf-zullen-degraderen

Galaten 2

⁴ Maar het was vanwege de onopgemerkt binnengebrachte valse-broeders, die binnen kwamen om onze vrijheid, die wij in Christus Jezus hebben, te bespieden, opdat zij ons tot slaaf zouden degraderen.

- ze wilden de gelovigen hun vrijheid afnemen en brengen onder de slavernij van de wet (Gal. 5:1)
- zij wilden de natiën “verjoodsen” (> Judaïseren, Gal. 2:14)
- dezelfde dwaling als in Antiochië, had ook in Galatië ingang gevonden

tEn eleutherian hEmOn hEn echomen en christO iEsou hina hEmas katadoulOsousin
de vrijheid van-ons die |wij-hebben in Christus Jezus opdat ons |zij-tot-slaaf-zullen-degraderen

Galaten 2

⁵ Wij zijn zelfs voor geen uur gezwicht in onderschikking, opdat de waarheid van het evangelie verder ook bij jullie zou blijven.

- geen moment heeft Paulus zich onderworpen
- de waarheid was in het geding
- Paulus heeft zich verzet en is niet geweken

hois oude pros hOran eixamen tE hupotagE hina hE alEtheia
voor-wie zelfs-niet naar-toe uur ¬wij-simuleren in-de onder-schikking opdat de waarheid

tou euaggeliou diameinE pros humas
van-het goede-bericht |dat-het-voortdurend-zal-blijven naar-toe jullie

Galaten 2

⁶ Maar wat hen betreft, die in zeker aanzien waren – wat zij eens waren is voor mij van geen enkel belang, God ziet de persoon niet aan – want zij die in aanzien waren legden mij niets voor.

- “die in aanzien waren” > Petrus, Jakobus en Johannes
- Paulus erkent hun apostelschap (:8)
- hij minacht hen niet, maar relativeert hun positie
- zij zijn niet belangrijker

apo	de	tOn	dokountOn	einaí	ti	hopoioi	pote	Esan	ouden	moi	diapherei
van-af	echter	degenen	in-aanzien-zijnde	te-zijn	een-zekere	van-welke-aard	eens	zij-waren	geen-enkel	voor-mij	(het)-is-van-belang
prosOpon	[ho]	theos	anthrOpou	ou	lambanei	emoi	gar	hoi	dokountes	ouden	prosanethento
gezicht	de	God	van-mens	niet	(hij)-neemt-opwaarts	aan-mij	want	degenen	in-aanzien-zijnde	niets	zij-gaven-te-rade~

Galaten 2

⁶ Maar wat hen betreft, die in zeker aanzien waren – wat zij eens waren is voor mij van geen enkel belang, God ziet de persoon niet aan – want zij die in aanzien waren legden mij niets voor.

- zij hadden de Heer op aarde gekend
- en waren steunpilaren (:9)
- Jakobus was zelfs een broer van de Heer (1:18)
- onder de Galaten werd blijkbaar geleerd dat de Twaalf boven Paulus stonden
- Paulus ontkent dat
- maar ook “zij die in aanzien waren” hadden die mening
- ze hebben hem niets voorgelegd: geen instructies, advies, enz.

Galaten 2

⁷ Maar integendeel, toen zij waarnamen dat aan mij het evangelie van de voorhuid toevertrouwd is, zoals aan Petrus dat van de besnijdenis...

- NBG: het evangelie *aan* de onbesnedenen... en *aan* de besnedenen
- HSV: het evangelie *onder* de onbesnedenen... en *onder* de besnedenen
- het evangelie *van* de voorhuid... en *van* de besnijdenis
- niet slechts een andere adressering (> aan, voor)
- maar anders van karakter, wezen
- verschillende evangeliën: één soort, twee typen

alla tounantion idontes hoti pepisteumai to euaggelion tEs akrobustias kathOs petros tEs peritomEs
maar integendeel waarnemende dat ik-ben-toevertrouwd het goede-bericht van-de voorhuid zo-als Petrus van-de besnijdenis

Galaten 2

⁷ Maar integendeel, toen zij waarnamen dat aan mij het evangelie van de voorhuid toevertrouwd is, zoals aan Petrus dat van de besnijdenis...

- het evangelie van de besnijdenis omvat het herstel van Israël
- de natiën worden gezegend via een gelovig Israël =>

alla tounantion idontes hoti pepisteumai to euaggelion tEs akrobustias kathOs petros tEs peritomEs
maar integendeel waarnemende dat ik-ben-toevertrouwd het goede-bericht van-de voorhuid zo-als Petrus van-de besnijdenis

Handelingen 3

- ¹⁹ Bezin je, dan, en keer om, opdat jullie zonden uitgewist worden, zodat er perioden van verfrissing zullen komen van het aangezicht van de Heer,
- ²⁰ en dat Hij de Christus, die voor jullie voorbestemd is, Jezus, zal afvaardigen,
- ²¹ die de hemel moet ontvangen,
tot op de tijden van het herstel van alle dingen,
waarvan God gesproken heeft door de mond van zijn heilige profeten,
die vanaf de aeon zijn.
- ²² En Mozes zei: De Heer, jullie God, zal voor jullie een profeet doen opstaan,
uit jullie broeders, zoals mij.
Naar Hem zullen jullie luisteren, naar alles wat Hij tot jullie spreken zal.
- ²³ En het zal zijn, dat elke ziel, die niet naar deze profeet luistert,
uit het volk uitgeroeid zal worden.

Handelingen 3

²⁴ En al de profeten, vanaf Samuël en achtereenvolgens, zovelen als er spreken, kondigen ook deze dagen aan.

²⁵ Jullie zijn de zonen van de profeten, en van het verbond, waarmee God met jullie vaders een verbond sloot, wanneer Hij tot Abraham zegt:

En in jouw zaad zullen al de geslachten van de aarde gezegend worden.

²⁶ God doet in de eerste plaats voor jullie zijn jongen opstaan, en Hij vaardigt Hem af om jullie te zegenen, door een ieder van jullie af te keren van jullie boosheden.

Galaten 2

⁷ Maar integendeel, toen zij waarnamen dat aan mij het evangelie van de voorhuid toevertrouwd is, zoals aan Petrus dat van de besnijdenis...

- in het evangelie van de voorhuid speelt besnijdenis geen rol
- besnijdenis als term die alle rituelen en gebruiken vertegenwoordigd (5:3)
- een evangelie bestemd voor de natiën
- “mijn evangelie” (Rom. 2:16, 16:25)
- Israël terzijde gesteld en redding werd naar de natiën gezonden (Hand. 28:28)
- de natiën gezegend vanwege Israëls ongeloof

alla tounantion idontes hoti pepisteumai to euaggelion tEs akrobustias kathOs petros tEs peritomEs
maar integendeel waarnemende dat ik-ben-toevertrouwd het goede-bericht van-de voorhuid zo-als Petrus van-de besnijdenis

Galaten 2

⁸ (want Hij, die in Petrus inwerkt tot afvaardiging van de besnijdenis, werkt ook in, in mij, voor de natiën)

○ of:

– want Hij, Die in Petrus werkzaam is tot het apostelschap van de besnijdenis, is ook in mij werkzaam tot (het apostelschap) van de natiën –

ho *gar* *energEsas* *petrO* *eis* *apostolEn* *tEs* *peritomEs* *enErgEsen* *kai* *emoi* *eis* *ta* *ethnE*
degene *want* *¬in-werkende* *in-Petrus* *tot-in* *afvaardiging* *van-de* *besnijdenis* *¬(hij)-werkt-in* *ook* *in-mij* *tot-in* *de* *natiën*

Galaten 2

⁸ (want Hij, die in Petrus inwerkt tot afvaardiging van de besnijdenis, werkt ook in, in mij, voor de natiën)

- één Heer, twee bedieningen

1 Korinthe 15

¹¹ Hetzij ik dan, of zij, zó proclameren wij, en zó geloven jullie.

ho gar energEsas petrO eis apostolEn tEs peritomEs enErgEsen kai emoi eis ta ethnE
degene want $\bar{\text{in}}$ -werkende in-Petrus tot-in afvaardiging van-de besnijdenis $\bar{\text{(hij)}}$ -werkt-in ook in-mij tot-in de natiën

Galaten 2

⁹ en de genade kennende,
die aan mij gegeven wordt,
gaven Jakobus, Kefas en Johannes,
die geacht worden steunpilaren te zijn...

- Indeling volgens de Griekse manuscripten =>

Mattheüs
Marcus
Lukas
Johannes
Handelingen
Jakobus
1 Petrus
2 Petrus
1 Johannes
2 Johannes
3 Johannes
Judas
Romeinen
1 en 2 Korinthe
Galaten
Efeze
Filippenzen
Kolossenzen
1 en 2 Thessalonicenzen
Hebreeën (!!)
1 en 2 Timotheüs
Titus
Filemon
Openbaring

kai gnontes tEn charin tEn dotheisan moi iakObos kai kEphas kai iOannEs hoi dokountes stuloi einai
en wetende de genade de gegeven-wordende aan-mij Jakobus en Kefas en Johannes degenen schijnende steunpilaren te-zijn

Galaten 2

⁹ ... gaven Jakobus, Kefas en Johannes, die geacht worden steunpilaren te zijn aan mij en Barnabas de rechterhand van gemeenschap: opdat wij naar de natiën zouden gaan, maar zij naar de besnijdenis.

- dat is: gemeenschap, officiële instemming
- niet: onderwerping van Paulus aan hen
- maar: wederzijdse erkenning

dexas edOkan emoi kai barnaba koinOnias hina hEmeis eis ta ethnE autoi de eis tEn peritomEn
rechter-handen -^ozij-geven aan-mij en aan-Barnabas van-gemeenschap opdat wij tot-in de natiën zij echter tot-in de besnijdenis

Galaten 2

¹⁰ Alleen zouden wij de armen gedenken,
waarvoor ik mij ook beijver om dit te doen.

- één verzoek
- de collectes van Paulus (Rom. 15:25-27; 1 Kor. 16:1-3; 2 Korinthe 8 en 9)

monon tOn ptOchOn hina mnEmoneuOmen ho kai espoudasa auto touto poiEsai
alleen van-de armen opdat |dat-wij-ons-herinneren wat ook -ik-beijver-mij zelfde dit -te-doen

Galaten 2

¹⁰ Alleen zouden wij de armen gedenken,
waarvoor ik mij ook beijver om dit te doen.

Romeinen 11

¹² En indien hun misstap de rijkdom van de wereld is
en hun vermindering de rijkdom van de natiën,
hoeveel te meer hun volheid!

monon tOn ptOchOn hina mnEmoneuOmen ho kai espoudasa auto touto poiEsai
alleen van-de armen opdat |dat-wij-ons-herinneren wat ook -ik-beijver-mij zelfde dit -te-doen

Romeinen 11:11-12; 15

de Twaalf/
evangelie
van de
besnijdenis

Paulus/
evangelie van de voorhuid

de Twaalf/
evangelie
van de
besnijdenis

Israëls
misstap/
verwerping/
vermindering

redding voor de natiën/
rijkdom van de
wereld/
de verzoening van de wereld

Israëls
volheid/
leven uit
de doden!

